

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 15. Rok: 2022 Číslo: 13

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Deti – rodičia – Boh (z myšlienok pápeža Františka)

Zamyslime sa nad veľmi dôležitou témou: nad prísľubmi, ktoré dávame deťom. Nemyslím ani tak na sľuby, ktoré robíme tu i tam v priebehu dňa, aby sme ich potešili alebo aby sme dosiahli, že budú dobré (napríklad prostredníctvom nevinného figľá: dám ti cukrík, a podobné sľuby), aby sme ich povzbudili k úsiliu v škole či aby sme ich odradili od nejakého huncútstva. Hovorím o iných prísľuboch, o prísľuboch dôležitejších, rozhodujúcich pre ich očakávania od života, pre ich dôveru voči ľudským bytostiam, pre ich schopnosť chápať Božie meno ako požehnanie. Tieto prísľuby im my dávame.

My dospelí často hovoríme o deťoch ako o prísľube života. Všetci hovoríme:

deti sú prísľubom života. A ľahko nás tiež dojde, keď mladým hovoríme, že sú našou budúcnosťou, to je pravda. Avšak niekedy si kladiem otázku, či rovnako vážne berieme ich budúcnosť! Otázka, ktorú si musíme často klásť je táto: Nakoľko sme verní prísľubom, ktoré dávame deťom tým, že ich privádzame na náš svet? Privádzame ich na svet a toto je prísľub: čo im sľubujeme?

Prijatie a starostlivosť, blízkosť, dôvera a nádej sú rovnako základnými prísľubmi, ktoré sa dajú zhrnúť do jediného prísľubu: láska. My sľubujeme lásku, teda lásku, ktorá sa vyjadruje v prijatí, v starostlivosti, v blízkosti, v pozornosti, v dôvere a nádeji, ale najväčším prísľubom je láska. Toto je ten

najsprávnejší spôsob, ako prijať ľudskú bytosť, ktorá prichádza na svet a my všetci sa tomu učíme ešte skôr než si to uvedomíme.

Láska je prísľub, ktorý každý muž a každá žena dávajú každému dieťaťu: už odvtedy ako sa zrodilo v myšlienkach. Deti prichádzajú na svet a očakávajú potvrdenie tohto sľubu – očakávajú ho spôsobom totálnym, dôverujúcim, bezbranným. Stačí na ne hľadiť – vo všetkých etnikách, vo všetkých kultúrach, vo všetkých životných podmienkach! Keď dôjde k opaku, deti sú zranené „pohoršením“, tým neznesiteľným pohoršením, o to ťažším, čím menej prostriedkov majú k jeho rozlúšteniu. Nemôžu pochopiť, čo sa deje. Boh bdie nad týmto prísľubom už od prvého momentu.

A chcel by som pridať ešte inú vec – s veľkým rešpektom voči všetkým, ale aj s veľkou priamosťou. Ich spontánna dôvera v Boha by nikdy nemala byť zraňovaná, a to osobitne vtedy, keď sa tak stane z dôvodu akejsi trúfalosti (viac či menej nevedomej), že sa staviame na jeho miesto. Nežný a tajuplný vzťah Boha s dušou detí nesmie byť nikdy zraňovaný. Je to reálny vzťah, ktorý Boh chce a chráni ho. Dieťa je už od narodenia pripravené cítiť sa byť milované Bohom, je na to

pripravené. Akonáhle je schopné cítiť, že je milované pre seba samé, dieťa tiež cíti, že existuje Boh, ktorý miluje deti.

Novonarodené deti začínajú prijímať ako dar, spoločne s potravou a starostlivosťou, potvrdenie duchovných kvalít lásky. Skutki lásky sa dejú cez darovanie osobného mena, cez vštepovanie jazyka, cez reč pohľadov, cez žiaru úsmevov. Takto sa učia, že krása

puta medzi ľudskými bytosťami ukazuje na našu dušu, hľadá našu slobodu, prijíma rozdielnosť druhého, uznáva ho a ctí si ho ako partnera v dialógu. Druhým zázrakom, druhým prísľubom je

toto: My – otec a mama – sa ti darujeme, aby sme ťa darovali tebe samému! A toto je láska, ktorá prináša iskierku Božej lásky! Nuž vy, otcovia a matky, máte túto iskru Božej lásky dávať deťom, ste nástrojom Božej lásky, a to je krásne, krásne, krásne!

Len ak hľadáme na deti Ježišovými očami, môžeme skutočne pochopiť, v akom zmysle bránením rodiny bránime ľudstvo! Uhol pohľadu detí je uhlom pohľadu Božieho Syna. Cirkev samotná dáva deťom v krste veľké prísľuby, ktorými zaväzuje rodičov a kresťanské spoločenstvo.

Nedeľa v živote kresťana

(teologicko-historický pohľad na nedeľu)

Dejiny slávenia nedele začínajú zmŕtvychvstaním Ježiša Krista. Vzkriesenie Pána, jeho zjavenie sa v zhromaždení veriacich, spoločné jedenie s nimi, zoslanie Svätého ducha na apoštolov a príkaz hlásať evanjelium, to všetko tvorí obsah kresťanskej Paschy. Toto ústredné dianie a vyvrcholenie dejín spásy vtlačilo navždy pečať prvému dňu v týždni – nedeli. Celé veľkonočné tajomstvo je sprítomnené v tomto dni, preto **v nedeľu je vždy týždenná oslava tajomstva Veľkej noci.**

S pojmom Nedeľa - Deň Pána - sa prvýkrát stretávame v knihe Zjavenia sv. Jána: *„V Pánov deň som bol vo vytržení...“* (Zj 1, 10).

Čo znamená tento termín?

Deň Pána znamená deň Ježiša Krista. Názov sa vzťahuje na Boha Syna a nie na Boha Otca, ktorému sa pripisuje stvorenie sveta. Nedeľa je dňom Pána, lebo je dňom jeho vzkriesenia. A tento deň vzkriesenia je súčasne dňom, kedy sa Kristus zjavil uprostred učeníkov a kedy pil s nimi víno novej zmluvy. Keď sa Ježiš Kristus zjavil na ôsmy deň v apoštolskom zbore, stalo sa to preto, lebo práve očakávanie jeho príchodu ich zhromaždilo.

Na základe týchto faktov môžeme teda zhrnúť teológiu nedele do nasledujúcich bodov:

- Nedeľa je to deň pamiatky na vzkriesenie Pána.
- Nedeľa je to deň očakávania nového príchodu Pána.
- Nedeľa je to deň bohoslužobného zhromaždenia kresťanov uskutočneného počúvaním Božieho slova a eucharistickým sprítomnením jeho obety.

Teológia nedele by sa dala zhrnúť aj takto: „deň vzkriesenia“ označuje väčšinou pamiatku; „ôsmy deň“ je dňom očakávania; „deň Pána“ označuje mystickú prítomnosť Pána v zhromaždení Cirkvi.

Gregor Naziánsky konštatuje, že *„ako pamiatka, očakávanie a prítomnosť, je naša nedeľa skutočne začiatok nového stvorenia, príchod nového nebeského života“*.

Kresťanská oslava „prvého dňa“ (vzkriesenia Ježiša Krista) sa začala na ôsmy deň po jeho vzkriesení: *„O osem dní boli jeho učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi“* (Jn 20,26). Pri tomto stretnutí Ježiš Kristus sústreďuje pozornosť

učeníkov na dve veci: ukazuje im svoje rany a žiada od Tomáša vieru.

Apoštolská cirkev vystihla hneď od počiatku význam tohto prvého dňa, ktorý zostal pre ňu nerozlučne spojený s pamiatkou na prítomnosť ukrižovaného a vzkrieseného Pána.

Židokresťania najprv nazvali nedeľu ako „prvý“ deň týždňa, lebo posledným bola sobota. Tú totiž spočiatku slávil ako sviatočný deň a deň pracovného pokoja. Sobota mala pre nich náboženský a spoločenský význam, pokiaľ zachovávali Mojžišov zákon.

Druhá a tretia generácia však od tejto tradície už upustila a na konci prvého tisícročia kresťania slávil liturgicky už iba nedeľu. Nedeľná Eucharistia sa stala podstatou nedeľného zhromaždenia kresťanov, preto aj Didaché prikazuje: „*V deň Pána sa zhromaždíte, lámete chlieb a slávte Eucharistiu*“.

Konštantínsky mier v roku 313 priniesol nedeli aj štátnu platnosť a nedeľa bola Konštantínom Veľkým vyhlásená za deň sviatočného pokoja.

Teda už bezprostredne pred Nicejským koncilom v roku 325 bola nedeľa dňom liturgického zhromažďovania, na ktorom sa hlásalo Božie slovo a slávila sa Eucharistia. Súčasne bola nedeľa sviatkom, ukladajúcim zdržanlivosť od všedných prác.

Kresťan by sa nemal vyháňať nedeľnému eucharistickému zhromaždeniu, pretože:

- oddelil by sa od svojej hlavy a spoluúdiv Cirkvi,
- nesplnil by príkaz Pána: „*Toto robte na moju pamiatku*“,
- neuplatnil by svoje všeobecné kňazstvo vrcholným spôsobom, ak by odmietol činne spoluobetovať na Eucharistii.

Nedeľa ako ôsmy deň sa stala symbolom večného života, nakoľko tým, že spomína vzkriesenie Pána, súčasne čaká na jeho „druhý a slávny príchod.“

„Nedeľa je deň oddychu, ktorý je radosťou Boha nad tým, čo všetko stvoril. Je to deň kontemplácie a žehnaní. Nedeľa je deň na to, aby sme získali do života pokoj, povedali si, že život je vzácny, nie je ľahký, a často je bolestný, ale vzácny.“

(pápež František)

Liturgický program

Liturgický program po 15. nedeli po Päťdesiatnici 19.09. – 25.09. 2022

Pondelok 19.09.	Sv. mučeníci Trofim, Sabbatios a Dorymedont	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Michal, Michal 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anton, Mária 2. † Martin (panychída)
Utorok 20.09.	Sv. veľkomučeník Eustatios a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) 1. † Milan 2. † Fedor (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Ján, Helena, Mária...
Streda 21.09.	Svätý apoštol Kodrat z Magnézie	06:30 sv. lit. (csl.) * Mária s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Juliana (panychída) 2. † Ivan, Vasil', Fedor, Anna, Július, Jozef
Štvrtok 22.09.	Sv. muč. Fókas, sinopský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Vasil', Anna, Mária... 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † František 2. † Mária, Juraj, Juraj
Piatok 23.09.	Počatie sv. proroka, predchodcu a krstiteľa Jána zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Ján, Zuzana 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal (panychída) 2. † Štefan, Anna, Juraj, Vladislav, Anna
Sobota 24.09.	Sv. prvomučenica a apoštolom rovná Tekla	07:00 sv. lit. (csl.) † Michal 18:00 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava...
Nedeľa 25.09.	16. nedeľa po Päťdesiatnici Prepodpbná matka Eufrozína hl. 7	07:30 sv. lit. (slov.) * Štefan 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Dušan, Zuzana, Dušan 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Anna, Emil s rod.

Liturgický program

Liturgický program po 16. nedeli po Päťdesiatnici 26.09. – 02.10. 2022

Pondelok 26.09.	Odchod do večnosti sv. apoštola a evanjelistu Jána Teológa	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Gabriela</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Anna</i> 2. <i>† Mária</i>
Utorok 27.09.	Sv. muč. Kallistrat a spol.	Kňazský deň v Ľutine 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Anna</i> 2. <i>† Michal</i>
Streda 28.09.	Prepodobný otec a vyznávač Charitón	06:30 sv. lit. (csl.) 1. <i>† Vasil', Mária, Vasil'...</i> 2. <i>† Anna, Jozef, Ladislav, Dušan</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Mária, Ján, Štefan...</i>
Štvrtok 29.09.	Prep. otec Kyriak Pustovník	06:30 sv. lit. (csl.) <i>* Viera</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>* Jakub, Matúš, Pavol</i> 2. <i>* Michaela, Lukáš, Peter, Olívia, Daniela</i>
Piatok 30.09.	Sv. hieromučeník Gregor, biskup Veľkého Arménska zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† za duše v očistci</i> 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Ján</i> 2. <i>† Štefan</i>
Sobota 01.10.	Presvätá Bohorodička Ochrankyňa odporúčaný sviatok, mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) <i>* Peter, Božena, Alex</i> 09:00 sv. lit. (slov.) <i>* za farnosť</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Marta</i>
Nedeľa 02.10.	17. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. hieromučeník Cyprián hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) <i>* Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária</i> 09:00 sv. lit. (csl.) <i>* za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) <i>* sr. Simeona</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Alexander, Anna, Michal, Alexandra</i>

Dážď

(príbeh pre potešenie duše)

V jedno daždivé popoludnie uháňala autom po jednej z hlavných ulíc mesta žena. Bola sústredená, lebo cesta bola mokrá a šmykľavá

Zrazu dieťa, ktoré sedelo vedľa nej, povedalo: „Vieš, mama, premýšľam o jednej veci.“

Matka bola zvedavá, čo sa v tej hlavičke sedemročného dieťaťa objavilo. „Na čo myslíš?“

"Dážď je ako hriech a stierače sú ako Boh, ktorý zotiera naše hriechy."

Keď matka premohla prekvapenie, spýtala sa: „Všimol si si, že stále prší? Čo to podľa teba znamená?“

Dieťa nezaváhalo ani na chvíľu a povedalo: „My stále hrešíme a Boh nám stále odpúšťa.“

Nejestvuje nijaká kniha, do ktorej sa zapisujú hriechy. Boh nemá nijaký register, nijaký katalóg.

Boh nás vidí v prítomnej chvíli a zahrňa nás v trpezlivosti nekonečnou a bezpodmienečnou láskou.

*

Most

(príbeh pre potešenie duše)

Jeden dedinčan so svojím synčekom šiel do blízkej dediny na výročný trh. Cesta viedla cez zvetraný a rozkývaný kamenný mostík ponad rozvodnenú rieku. Dieťa sa naľakalo. „Otec, myslíš si, že most to vydrží?“

„Budem ťa, synku, držať za ruku,“ odpovedal otec.

Dieťa vložilo svoju rúčku do otcovej ruky a opatrne prešlo mostom po boku svojho otca a prišli tam, kam chceli.

Podvečer sa opäť spolu vracali domov. Cestou sa malý syn spýtal:

„A čo rieka? Ako prejdeme tým rozheganým mostom? Bojím sa.“

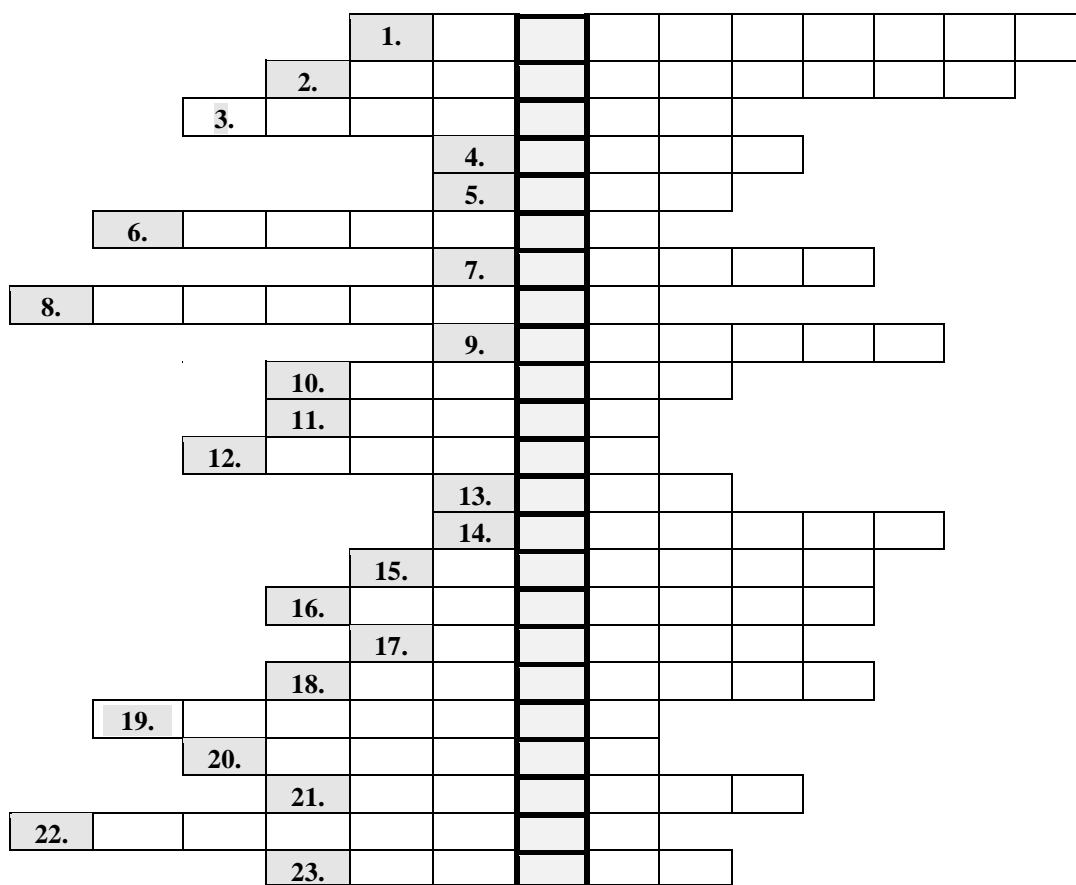
Silný muž vzal malého chlapca do náručia a povedal mu: „Ostaň tu v mojom náručí a budeš v bezpečí.“

Kým dedinčan kráčal so svojím vzácnym nákladom, dieťa hlboko a pokojne zaspalo.

Ráno sa zobudilo a našlo sa zdravé v bezpečí svojej postielky. Slnečné lúče sa predierali oknom. Ani nevedelo, že ho niekto preniesol z druhého brehu cez most ponad dravú rieku.

Tajnička

(nájdite v tajničke zaujímavú myšlienku)

1.	Ako sa volá sv. otec?
2.	Ako sa volá stena z ikon, ktorá oddeľuje v chráme loď od svätyne?
3.	Ktorý bol náš prvý blahoslavený? (Pavol Peter...)
4.	Ktorého syna mal obetovať Abrahám?
5.	Praotec, ktorý sa zachránil v korábe?
6.	Kto bol prvý ukameňovaný svätý?
7.	Ako sa volal mýtnik, ktorý vyšiel na planý figovník aby videl Krista?
8.	Ktorého svätého si pripomíname 12. novembra?
9.	Kto bol veľkňazom, keď ukrižovali Krista?
10.	Kto dal ukrižovať Krista?
11.	Ktoré meno je prekladom „zo zeme“?
12.	Aká bola 6. egyptská rana?
13.	Tretí syn Adama a Evy?
14.	V ktorom meste je sídlo našej metropolie?
15.	Ktorý prorok vyviedol izraelský národ z egyptského otroctva?
16.	Na ktorom vrchu zomrel Kristus?
17.	Ktorý prorok hlásal pokánie v Ninive?
18.	Ako sa volá čas po smrti, ktorý nemá koniec?
19.	Ktoré je naše najväčšie pútnické miesto?
20.	Ktorý apoštol mal prírnenie Horlivec?
21.	Aké prírnenie mal Jozef Barsabáš? (Sk 1, 23)
22.	Ako sa volala matka sv. Jána Krstiteľa?
23.	Ktorý prorok vzkriesil syna vdove, u ktorej býval?